Elektronikusan aláírta:
Dr. Szilágyi János Ede
2026-09-21 11:20:25 +0200



# Debreceni Egyetem képzésértékelési eljárása a muzeológia mesterképzési szak vonatkozásában

**A MAB Testület 2026/8/VI/6. sz. határozata**

Iktatószám: MAB/458-2/2026

A MAB Testület támogató döntést hozott a muzeológia (történeti és régészeti muzeológia, néprajzi muzeológia, természettudományi muzeológia, műszaki muzeológia, irodalomtudományi és művészeti muzeológia specializációk) mesterképzési szak (képzés nyelve:magyar, munkaforma: nappali/levelező) képzésértékelési eljárásában.

**A Testület által elfogadott kollégiumi indoklás a MAB Testület határozatához**

A szakot felépítő tudományágak, szakterületek, valamint azok ismeretkörei és kreditértékei megfelelnek a képzési és kimeneti követelményekben (KKK) foglaltaknak. A tanterv az elméleti és gyakorlati ismeretek megfelelő arányára épít, és alkalmas a képzés céljainak megvalósítására. A képzés korszerű múzeumtudományi ismeretekkel rendelkező szakemberek felkészítését szolgálja, akik képesek a nemzeti identitás megőrzéséhez és továbbadásához kapcsolódó intézményi értékek közvetítésére, az új muzeológiai irányzatok és a múzeumi tartalmak kritikai megközelítésére, valamint a vizuális társadalom igényeihez igazodó, élményalapú múzeumi megoldások alkalmazására. A specializációk a múzeumi intézményrendszer meghatározó szakterületeit átfogják, a képzés kutatásmódszertani elemei pedig a doktori képzésben történő továbbtanulás lehetőségét is támogatják.

A képzési terv alapján az előírt kompetenciaelemek elérése biztosított. A képzési programban megjelennek azok a tudáselemek, amelyek a szakterület ismereteinek a jelenkori társadalmi változások megértésére és múzeumi reprezentációjára történő alkalmazását, valamint a muzeológia és határtudományai kutatási kérdéseinek, elemzési és értelmezési módszereinek átlátását célozzák meg. Megjelennek továbbá a kulturális összefüggések történeti és jelenközpontú bemutatásához, a különböző szakmai besorolású muzeális intézményekben végzett önálló feladatellátáshoz, valamint az ICOM és a vonatkozó hazai etikai normák alkalmazásához kapcsolódó kompetenciák.

A tantárgyleírásokban meghatározott képzési célok és az elméleti, illetve gyakorlati ismeretanyag közötti összhang megfelelő.

Az ismeretek egymásra épülése a tantervi struktúrában megfelelően biztosított. A törzsanyagban, az első és második félévben megszerzett átfogó elméleti, módszertani és gyakorlati ismeretek megfelelő alapot teremtenek a harmadik és negyedik félévben megvalósuló szakmuzeológiai specializációkhoz. A specializációk – így különösen a történeti és régészeti, néprajzi, műszaki, természettudományi, irodalomtudományi és művészeti muzeológia – a korábban megszerzett ismeretekre épülnek. A szakági kutatásmódszertan és a szakdolgozati szeminárium tantervbe történő beépítése megfelelően támogatja a szakdolgozati témaválasztást, a kutatási munka előkészítését és a dolgozat elkészítését.

A szakmai gyakorlat illeszkedése a képzési célokhoz és kompetenciákhoz megfelelően biztosított. A képzés gyakorlatorientált jellegét a két, egyenként 60 órás szakmai gyakorlat is erősíti. A gyakorlati képzés során a választott szakmuzeológiai specializációhoz illeszkedő közgyűjteményi helyszín kiválasztása, valamint a gyakorlati hely minőségbiztosítására vonatkozó szempontok hozzájárulnak a képzési célok és a kompetenciák gyakorlati megvalósulásához. A gyakorlat lehetőséget biztosít többek között a kulturális javak megőrzésével és közönség elé tárásával kapcsolatos szakmai és etikai követelmények, a muzeális tárgyak feltárásának, begyűjtésének, nyilvántartásba vételének és tudományos feldolgozásának módszerei, a múzeumi gyűjtemények feldolgozásának és értelmezésének hazai és nemzetközi gyakorlata, a digitális múzeumi nyilvántartási rendszerek, valamint a különböző kurátori módszerek gyakorlati alkalmazásának megismerésére és elsajátítására.

A képzési struktúrában rendelkezésre áll mobilitási ablak. A megadott szakirodalom releváns, igazodik a képzési programhoz, és tartalmazza az elmúlt 5 évben született tudományos munkákat, nemzetközi forrásokat, adatbázisokat, saját jegyzeteket és digitális tananyagokat. Az alkalmazott értékelési módszerek és eljárások alkalmasak a hallgatói tudás és teljesítmény objektív mérésére. A záróvizsga alkalmas a hallgatói tudás és szakmai teljesítmény komplex értékelésére. A diplomamunka készítésének folyamata intézményi szinten szabályozott.

A szakfelelős tudományos fokozattal rendelkező, az intézményben teljes munkaidőben foglalkoztatott AT oktató. A szakfelelős egyidejűleg egy mesterképzési szakért felel. A szakfelelős szakmai és tudományos tevékenysége szorosan illeszkedik a muzeológia mesterképzési szak tartalmához. Doktori disszertációjában, habilitációs munkájában, akadémiai doktori értekezésében, valamint az azt követően megjelent tanulmányaiban olyan témákkal foglalkozott, amelyek közvetlenül kapcsolódnak a szak szakmai tartalmához, többek között a néprajzi muzeológiával, a múzeumtörténettel, a néprajzi és etnológiai gyűjteményekkel, az alkalmazott néprajzzal, a jelenkorkutatással, a mindennapok néprajzi vizsgálatával, valamint a

tárgyalkotó népművészet örökségével. Kutatási témái között az etnicitás, az etnikai határok, a nemzetépítés, a nacionalizmus, az életmód és a kulturális örökség kérdései is meghatározóan jelen vannak, amelyek a muzeológia társadalmi és kulturális dimenzióihoz kapcsolódnak.

A specializáció felelősök kutatási területe, oktatási tevékenysége illeszkedik az általuk gondozott specializációhoz.

A törzsanyag ismeretköreinek intézményi felelősei közül legalább a fele tudományos fokozattal rendelkezik. A törzsanyag oktatóinak legalább háromnegyede az intézmény saját alkalmazottja. A szakmai ismeretkörök felelősei igazolt szakmai gyakorlattal rendelkeznek. A törzsanyag ismeretköreinek intézményi felelősei legfeljebb három ismeretkörért felelősek.

A gyakorlati foglalkozások vezetőinek (az intézményen belüli, terep- és külső gyakorlatokat kivéve) legalább a fele teljes munkaidőben foglalkoztatott oktató. Az intézmény belső szabályozással rendelkezik az oktatói kör szakmai relevanciájának és a képzési célokkal való összhangjának rendszeres felülvizsgálatára.

A tanulmányi tájékoztató – beleértve a kreditrendszert, vizsgarendet stb. – elérhető a hallgatók számára. A képzéshez szükséges szakterületi infrastrukturális alapfeltételek rendelkezésre állnak. Az intézményi könyvtári állomány biztosítja a kötelező és ajánlott szakirodalmi jegyzékben szereplő művek elérhetőségét valamennyi hallgató számára. A szakterületi tudományos háttér felkészíti a hallgatókat tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

| **I.1.-I. 2. A tanterv, a tantárgyi programok, tantárgyleírások szakmai tartalmának megfelelősége** | |
|---|---|
| A szak képzési és kimeneti követelményeiben (KKK) leírtak | megfelel |
| A szakmai tartalmak (tantárgyleírások, megadott szakirodalmak) biztosítják-e a képzési cél, az előírt kimeneti kompetenciák (tudás, képesség, attitűd, autonómia és felelősség) elérését az adott képzési időn belül. | megfelel |
| **I.3. A tervezett képzési folyamat, a módszerek, eszközök, eljárások megfelelősége** | |
| a) A tanulástámogatás intézményi eszközrendszere (tananyag, segédletek, tutor/mentor rendszer), az oktatási módszertan (ismeretátadási módok) korszerűsége, alkalmassága a hatékony ismeretszerzésre. | megfelel |
| b) A gyakorlati képzés összhangja a szak orientációjával, körülményei, szervezettsége az intézményben zajló és az intézményen kívüli (szakmai gyakorlat) képzés során. | megfelel |
| c) Az ismeretellenőrzési, értékelési módszerek, eljárások (beleértve a záróvizsgát is) alkalmassága a valós hallgatói tudás és teljesítmény mérésére. | megfelel |
| **II. A képzés személyi feltételei** | |
| a) A szakfelelős megfelelősége | megfelel |
| b) A specializáció felelősök megfelelősége | megfelel |
| **II.2. A szakon oktatók** | |
| a) A felelősök (ismeretkör, ill. ismeretkörbe nem tartozó, önálló tantárgy felelősei) megfelelősége | megfelel |
| b) A szak összes intézményi oktatójának, a teljes oktatói körnek a megítélése | megfelel |
| **III. Szakterületi infrastrukturális feltételek** | |

| | |
|---|---|
| Infrastrukturális alapfeltételek (tantermek, előadótermek, laboratóriumok, műhelyek, gyakorlóhelyek és felszereltségük) és az oktatási eszköztáruk (számîtástechnikai, oktatástechnikai ellátottság stb.), valamint a (intézményi és azon kîvüli) gyakorlati képzés feltételei. | megfelel |
| Könyvtári ellátottság és a szolgáltatások, kötelező szakirodalmak elérhetősége, szakdolgozatok elkészîtésének feltételei, tanulást segîtő eszközök, tankönyv, jegyzet ellátás stb. (idegen nyelven folyó képzésben az adott idegen nyelvű anyaggal). | megfelel |
| A szakhoz kapcsolódó szakterületi tudományos háttér, a tanulmányok doktori képzésben történő folytatására való felkészítés | megfelel |

Fejlesztési javaslatok:

1. Javasolt a „tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára” kompetenciaelem hangsúlyosabb és egyértelműbb megjelenítése a képzési tervben, különösen az ahhoz kapcsolódó tantárgyi tartalmak és tanulási eredmények pontosabb meghatározásával.

2. Javasolt a tantárgyleírásokban megfogalmazott képzési célok részletezettségének és konkrétságának egységesítése, valamint az egyes célkitűzések és a hozzájuk kapcsolódó elméleti és gyakorlati ismeretanyag közötti kapcsolat egyértelműbb bemutatása. Különösen azoknál a tantárgyaknál indokolt a képzési cél pontosítása, ahol annak megfogalmazása túl általános. Például az attrakció- és turizmusfejlesztés módszereit bemutató tantárgy esetében javasolt részletesen meghatározni a múzeumi tevékenység és a tantárgy ismeretanyagának, illetve a képzési céloknak a kapcsolódását.

Budapest, 2026. szeptember 18.

Dr. Szilágyi János Ede
a MAB elnöke